

Заява керівництва
ДСП ЧАЕС

Актуально

Готувати фахівців
власними силами

14 квітня 2023 | №04-05
(1545 —1546)

НОВИНИ ЧАЕС

Офіційна газета ДСП «Чорнобильська АЕС»

Тренування з імітаторами

Національна доповідь України — звернення до світу про підтримку та дієвість

З 20 по 26 березня у Відні (Австрія), у штаб-квартирі МАГАТЕ, відбулася Об'єднана восьма та дев'ята нарада країн-сторін Конвенції про ядерну безпеку.

В роботі наради взяла участь численна делегація України на чолі з виконувачем обов'язків Голови Держатомрегулювання — Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України. Також у складі делегації перебували представники Держатомрегулювання, Державного агентства України з управління зоною відчуження, ДП «НАЕК «Енергоатом», ДСП «Центральне підприємство з поводження з радіоактивними відходами», Постійного представництва України при міжнародних організаціях у Відні.

ДСП «Чорнобильська АЕС» представляв заступник директора технічного (з безпеки) Олександр Новіков.

У ході наради українською стороною було оприлюднено підсумкову інформацію щодо вжитих заходів з метою забезпечення безпеки ядерних установок за шестирічний період, що минув з часу проведення Сьомої наради з розгляду Конвенції.

Втім, враховуючи повномасштабну військову агресію, яку розпочала російська федерація проти України 24 лютого 2022 року, головний акцент Національної доповіді стосується тих впливів, яких зазнає система ядерної та радіаційної безпеки АЕС України внаслідок війни.

Представників міжнародної ядерної спільноти було проінформовано щодо наслідків окупації Чорнобильської зони відчуження та Чорнобильської АЕС, а також тривалої окупації Запорізької АЕС та низки інших пов'язаних питань.

У цьому контексті було відзначено важливу роль міжнародних партнерів України, які наразі надають технічну, консультативну допомогу задля поси-

лення можливостей українських підприємств-ліцензіатів для належного проведення своєї діяльності, функціональності українського державного ядерного регулятора.

Водночас російська сторона, намагаючись виправдати свої дії на території України в цілому та на атомних майданчиках зокрема, лише підтвердила, що військові рф дійсно знаходяться на території Запорізької АЕС та використовують її потужності у військових цілях. Це, своєю чергою, викликало достатньо негативну реакцію учасників наради.

«Конференції з питань ядерної безпеки протягом довгих років мали однаковий вигляд: всі учасники ділилися своїми досягненнями. Об'єднані Восьма та Дев'ята наради кардинально різнилися від тих, котрі відбулися раніше.

По-перше, вразила єдність делегацій країн-учасниць стосовно війни росії проти України.

По-друге, нарешті постало питання перегляду критеріїв безпеки в умовах виникнення збройних конфліктів та ведення бойових дій на територіях, де є ядерні майданчики. І це дуже важливо, оскільки свідчить про те, що сві-

това спільнота не збирається закривати очі на нові виклики, які постали після початку збройної агресії росії проти нашої країни», — зазначив Олександр Новіков, підсумовуючи власні враження щодо наради.

У рамках Національної доповіді України присутнім на нараді офіційним делегаціям країн-сторін учасниць Конвенції було доведено інформацію про тимчасову окупацію російськими військами Запорізької АЕС, яка суттєво впливає на ядерну та радіаційну безпеку, як на ЗАЕС, так і в Україні та світі в цілому. Значна частина доповіді стосувалася проблем та ризиків, спричинених впливом війни, що їх зазнають усі ядерні об'єкти України.

Було зазначено, що через повномасштабне вторгнення рф в нашу державу, Україна на сьогодні не в повному обсязі може виконувати положення двох статей Конвенції, а на момент проведення наради з розгляду трьох статей (№№ 9, 10, 16) про ядерну безпеку, які визначають відповідальність власника ліцензії на експлуатацію ядерної установки, пріоритетність безпеки та аварійну готовність.

У доповіді також підкреслено, що Україна розуміє увесь фізичний, моральний та матеріальний тягарі, які

лягають на країни-члени МАГАТЕ у зв'язку із потребою постійного перебування на майданчиках українських АЕС, однак досить важливим є те, що потреби у перебуванні постійної місії не було б, якби росія не розпочала чинити акти ядерного тероризму.

Крім того, саме Україна усіляко сприяла та докладала максимальних зусиль задля того, щоб представники МАГАТЕ отримали змогу особисто пересвідчитись у тому, що усі обстріли АЕС ведуться з боку окупантів.

Власне це і було підтверджено у другому Звіті МАГАТЕ за період з 28 квітня по 5 вересня 2022 року «NUCLEAR SAFETY, SECURITY AND SAFE» та за результатами місії МАГАТЕ на ЗАЕС.

Довідково.

Повний текст Національної доповіді України опубліковано на сайті ДІЯРУ після завершення роботи Об'єднаної Восьмої та Дев'ятої наради з розгляду Конвенції.

Також, за результатами наради ухвалено підсумкові звіти, до яких українська делегація внесла ряд важливих пропозицій. Пропозиції України до під-

сумкового звіту Наради, як повідомляє ДІЯРУ, стосуються участі РФ, яка продовжує здійснювати злочини на території України та вдаватися до ядерного терору.

Віцеканцлер та Посол Німеччини зустрілися з працівниками ЧАЕС, які пережили окупацію

З квітня місто-супутник ЧАЕС Славутич відвідали Віцеканцлер Німеччини, Федеральний міністр економіки та захисту клімату Роберт Хабек та пані Надзвичайний і Повноважний Посол ФРН в Україні Анка Фельдгузен. Подія відбулася у рамках заходів до 37-х роковин Чорнобильської катастрофи.

Під час візиту висока делегація зустрілася з мером Славутича, адміністрацією ЧАЕС та працівниками станції, які пе-

режили російську окупацію у лютому-березні 2022 року.

«Дякую вам за такі розповіді очевидців. І щиро дякую за те, що ви зберегли ЧАЕС, бо найгіршим у цей жакливий рік було б пережити ще одну ядерну катастрофу. Я б хотів побажати вам всеохоплюючої світової підтримки, щоб якомога швидше прийшов мир, і щоб якнайшвидше повернулися ті, кого від нас забрали. Дякую вам!», — зазначив у своїй промові пан Віцеканцлер.

Крім зустрічей німецька делегація відвідала міський меморіал жертвам Чорнобильської катастрофи, де взяла участь у покладанні квітів.

Нагадаємо, що Німеччина є одним з найпотужніших вкладників міжнародних фондів, за кошти яких, зокрема, фінансувалося будівництво нового безпечного конфайнменту на промисловому майданчику ЧАЕС. Також у 2021 році за підтримки Федерального відомства з радіаційного захисту Німеччини у зоні відчуження проводилася серія спільних міжнародних навчань з радіаційного моніторингу.

Керівництво Чорнобильської АЕС висловило надію на подальшу плідну співпрацю з Німеччиною та нові проекти у сфері зняття з експлуатації та поводження з радіоактивними матеріалами.

Про важливість підтримки кваліфікації

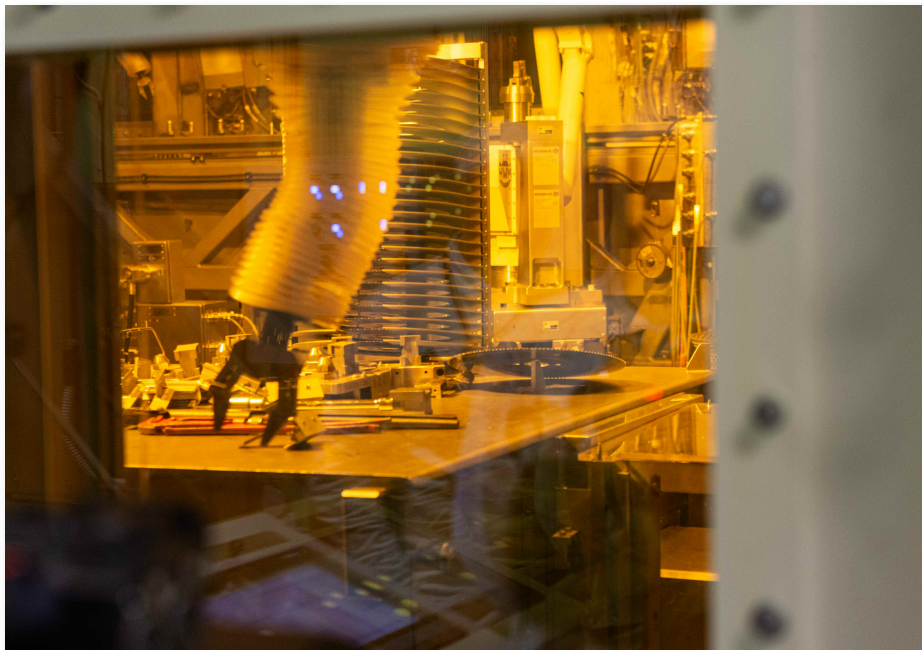
Завершився черговий процес підтримки кваліфікації персоналу цеху з поводження з ВЯП.

Починаючи із другої половини березня і до початку квітня поточного року працівники сховищ відпрацьованого ядерного палива СВЯП-1 та СВЯП-2 пройшли серію тренінгів для підтримки навичок роботи з відпрацьованими тепловидільними збірками (ядерним паливом).

Це є важливим етапом для відновлення процесу поводження з відпрацьованим ядерним паливом на Чорнобильській АЕС.

Для цього персонал цеху з поводження з ВЯП на реальному обладнанні з допомогою імітаторів ядерного палива відпрацьовував виконання усіх операцій ВТВЗ. Тренінги пройшли працівники усіх змін обох сховищ ВЯП.

Для тренування на СВЯП-1 та СВЯП-2 було зібрано спеціальні імітатори, які повністю відтворюють ВТВЗ. На кожному із сховищ було відпрацьовано порядок операцій, які проводяться із ВТВЗ саме на цьому об'єкті.

Як зазначив заступник начальника цеху **Антон КУТЕКО**, зважаючи на те, наскільки небезпечним та відповідальним є поводження з ядерним паливом, персоналу постійно потрібно бути у найкращій формі.

«Зараз, коли усі процеси призупинені на невизначений термін і відсутня ре-

альна робоча практика, персонал повинен тренуватися ще наполегливіше.

Коли ЧАЕС отримає «зелене світло» на відновлення перевезення ядерного палива зі старого сховища у нове, ми будемо готові та приступимо до роботи тієї ж миті», — підкреслив Антон Кутеко.

Нові можливості для радіометрії

Наприкінці березня цех радіаційної безпеки Чорнобильської АЕС отримав нову можливість стосовно виконання завдань із радіаційної розвідки та моніторингу. Відтепер фахівці цеху мають доступ до обладнання, за допомогою якого виконання виробничих завдань стане ще більш досконалим.

Як розповів старший науковий співробітник ІПБ АЕС **Максим САВЕЛЬЄВ**, у рамках співробітництва із Бристолем, нещодавно українському інституту проблем безпеки АЕС передано дрон, який, зокрема, дасть змогу змонтувати на нього засоби виміральної техніки для радіаційного обстеження території, що належить до ДСП ЧАЕС.

— Співпраця між ІПБ АЕС, ЧАЕС та Бристолем розпочалася давно, і в ході цієї співпраці нами було реалізовано

чимало цікавих та корисних проєктів.

Згадайте, яку шалену аудиторію на ют'юбі зібрав ролик ЧАЕС про випробування робота Spot у просторі під аркою нового безпечного конфайнмента. А ось дрони у поєднанні із роботизованими платформами — це основна фішка, так би мовити, візитівка нашого співробітництва із університетом Бристоль.

Варто зазначити, що бристольський університет спеціалізується на системах радіаційної розвідки, на автоматизованих системах радіаційного контролю та виявлення джерел іонізуючого випромінювання.

Звичайно, ІПБ АЕС як дослідницька організація наслідків аварії на ЧАЕС та шляхів їх подолання також цікавить фахівців Бристолью.

Чорнобильська АЕС була, є та ще довгі роки залишатиметься унікальним лабораторним майданчиком для науковців. Водночас станція отримує доступ до новітнього обладнання та передових знань, які стають у пригоді в роботі колективу. Отже, наша співпраця плідна та взаємовигідна для всіх сторін, адже не секрет, що наука рухається вперед саме завдяки співробітництву. Коли росія розпочала бойові дії в Україні,

будь-яку посильну допомогу.

Розуміючи, що основною проблемою після звільнення території зони відчуження від окупантів буде саме радіаційна розвідка, тим більш — в умовах замінування (і ця передбачувана небезпека, на жаль, виявилася цілковою правдою), обмеженої кількості персоналу та інших проблем — насправді важких та пролонгованих, з котрими не стикався жоден атомний майданчик до 2022 року, заступник директора технічного ДСП ЧАЕС (з без-

техніки та технологій для радіаційної розвідки.

Університет відгукнувся, і як наслідок нам було передано чудовий дрон, який свого часу літав над Фукушімою. Юридично це непросте питання, тим більш під час війни, але наші західні друзі та колеги зробили низку важливих кроків, щоб радіаційну розвідку на Чорнобильському майданчику було суттєво покращено.

За словами заступника начальника цеху радіаційної безпеки (з експлуатації) Сергія Рибалка, співпраця з науковими інститутами дозволить розширити можливості не тільки в контексті виконання поставлених на цех завдань, а й дає неабиякі знання та розвиток залучених до робіт працівників ДСП ЧАЕС:

«Це й передача досвіду і навчання чомусь новому. Результати цієї співпраці матимуть позитивний довгостроковий характер. Використання нових технічних засобів дозволить виконати повне картографування території промислового майданчика станції та вдосконалити радіаційний моніторинг».

Згодом, ймовірно, за наявності відповідних запитів, аналогічні картограми можуть бути виконані і для інших атомних майданчиків та радіаційно забруднених територій. Втім, це поки що лише далека перспектива.

університет Бристоль був першим, хто відгукнувся на нашу біду, і запропонував

пеки) Олександр Новіков вийшов із пропозицією, що найкращою допомогою буде передача українській стороні

Заява про політику у сфері управління старінням елементів і конструкцій об'єктів ДСП «Чорнобильська АЕС»

Керівництво ДСП «Чорнобильська АЕС» вважає своїм пріоритетним завданням діяльність у сфері управління старінням, яка є одним із ключових елементів безпечної та надійної експлуатації об'єктів підприємства.

Цілями проведення робіт з управління старінням елементів і конструкцій об'єктів ДСП «Чорнобильська АЕС» є:

- забезпечення необхідного рівня безпеки протягом терміну експлуатації об'єктів;

- досягнення максимальної ефективності їх експлуатації шляхом виконання заходів, спрямованих на своєчасне виявлення та підтримку у прийнятних межах деградації, викликані старінням елементів та конструкцій, для гарантії впевненості у їх цілісності та працездатності.

Методи досягнення цілей політики у сфері управління старінням:

- створення організаційної структури для управління та реалізації заходів щодо управління старінням;

- встановлення процедури взаємодії між структурними підрозділами та персоналом, забезпечення розподілу їх повноважень та відповідальності за виконання робіт з управління старінням;

- організація професійної підготовки, забезпечення підтримки та підвищення кваліфікації персоналу з питань старіння елементів та конструкцій, що дозволить йому вносити свідомий та позитивний внесок у управління старінням;

- відповідне документування виконуваних дій, що забезпечує аналіз і збереження інформації про досвід у сфері управління старінням на підприємстві та в галузі;

- здійснення ефективного управління старінням на практиці шляхом координації існуючих програм управління старінням, включаючи виробничу документацію з технічного обслуговування та ремонту, експлуатації, експлуатаційного контролю, а також документації з наукових досліджень та розробок у сфері управління старінням, та здійснення розробки, у разі потреби, нових програм;

- дотримання вимог норм та правил в сфері управління старінням;

- зведення до мінімуму очікуваної деградації елементів та конструкцій за допомогою належної експлуатації відповідно до чинних регламентів та технічних специфікацій;

- своєчасне виявлення та категоризація значної деградації за допомогою перевірок, випробувань та моніторингу елементів та конструкцій, а також виконання оцінки спостереження деградації для визначення типу та термінів проведення необхідних коригуючих дій;

- вжиття своєчасних заходів щодо пом'якшення та корекції деградації елементів та конструкцій шляхом належного технічного обслуговування та ремонту, заміни або внесення конструктивних змін;

- удосконалення програм управління старінням об'єктів підприємства на основі обміну відповідним досвідом експлуатації та результатів наукових досліджень і розробок, а також результатів експертного розгляду конкретного елемента або конструкції.

Керівництво ДСП «Чорнобильська АЕС» бере на себе зобов'язання демонструвати лідерство та відповідальність за ефективне здійснення системного підходу щодо управління старінням, що створює основу для координації всіх програм та заходів, пов'язаних із розумінням, контролем, моніторингом та пом'якшенням ефектів старіння елементів та конструкцій об'єктів підприємства.

Т.в.о. генерального директора
Валерій СЕЙДА

Голова підкомітету з питань подолання наслідків Чорнобильської катастрофи відвідав зону відчуження

28 березня з робочою поїздкою, у супроводі керівництва ДАЗВ, зону відчуження відвідав Голова підкомітету з питань подолання наслідків Чорнобильської катастрофи Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування Ігор Кривошеєв.

На підприємствах, що входять до сфери управління ДАЗВ, з метою оцінки завданих збитків і можливих шляхів відновлення зони, відбулися зустрічі з керівниками підприємств та колективами.

Головними темами для обговорення стали наслідки окупації зони відчуження російськими військами та подолання нищівних слідів «руського мира» не тільки власними силами чи урядовими інституціями, але й завдяки потужній підтримці міжнародних партнерів, які розуміють важливість безпекової функції Чорнобильської зони та надають вагому підтримку у питаннях збереження екологічної безпеки. Низку міжнародних проєктів почали

відчуження після тотального мародерства були значними:

- зруйнована логістика співробітників ЧАЕС між Славутичем та станцією через територію Білорусі. Наразі дорога через Київ займає понад 6 годин;

- виведено з ладу й частково зламано, а частково вкрадено обладнання радіологічних лабораторій. Одна з лабораторій входила до 20 найкращих радіологічних лабораторій світу;

- в усіх офісних приміщеннях та гуртожитках були вибиті замки, зламані меблі, викрадені комп'ютери, офісне та серверне обладнання;

- розграбовано склади, в яких зберігались тони продуктів для забезпечення їдалень, в яких харчувались працівники підприємств, пошкоджено та викрадено устаткування.

За майже 36 днів окупації, росіяни нанесли збитків на 100 мільйонів євро.

Саме ці наслідки частково подолані силами працівників та за допомогою міжнародних партнерів.

На зустрічах з Ігорем Кривошеєвим ретельна увага була приділена найбільш актуальним питанням життєдіяльності Чорнобильської зони, подальшому відновленню й покращенню здобутих результатів, обговорено ряд заходів, щодо подальшої роботи підприємств, а також реалізацію законодавчих ініціатив, законопроектів, які стосуються роботи зони відчуження.

реалізовувати згідно з розробленим ДАЗВ та Міндовкілля й підприємствами Планом відновлення діяльності внаслідок російського вторгнення та окупації, до якого увійшли близько 40 проєктів.

Нагадаємо, що наслідки окупації зони

- було вкрадено більше 300 одиниць автотехніки, найбільше постраждала техніка для пожежогасіння;

- було виведено з ладу Автоматизовану систему радіаційного стану зони відчуження (викрадено центральний сервер);

На східному фронті без змін

(Завершення.
Початок у попередньому номері)

«Каяття — найбезглуздіша річ у світі. Повернути нічого не можна. Нічого не можна виправити. Інакше всі ми були б святими. Життя не мало на меті зробити нас досконалими. Тому, хто досконалий, місце в музеї».

**Еріх Марія Ремарк.
«На Західному фронті без змін»**

— Наразі ми частіше говоримо про виникнення ПТСР у військових. Проте, умови життя українців протягом останніх 14 місяців, ймовірно, сприяють виникненню певних проявів і у цивільних, зокрема родин військовослужбовців?

— Такий розлад може виникнути у будь-кого, хто пережив будь-які травматичні обставини. Як у дорослих, так і у дітей. Отже, ніхто не застрахований від виникнення ПТСР. Знову ж наголошу: не у всіх, хто був у травмуючих обставинах, виникне ПТСР, але тут знову ж не все однозначно.

Наука психологія вважає, що системний розлад, окрім ветеранів війни, може виникнути у цивільних, які перебували або все ще перебувають в зоні бойових дій, жертв сексуального

чи/та фізичного насильства, тих, хто перебував у полоні, та жертв катування, свідків терактів, людей, які перебували в зоні стихійного лиха, інших людей, які знаходяться в кризових ситуаціях, що можуть травмувати психіку. Цей перелік чітко показує, що людей, яким ПТСР не загрожує за визначенням, просто не існує.

Інше питання, наскільки людина виявиться стресостійкою. Не можна також нехтувати й часовими рамками. Наприклад, зазвичай час між моментом отримання травми та моментом, коли з'являється певний прояв, триває від одного до 6 місяців.

Але люди різні, і не виключено, що когось певна життєва подія тригерне і рік, і декілька років після того, як вона відбулася.

— Тобто, знаючи, що ти був у потенційно травмуючих обставинах, ти маєш бути уважним до свого психологічного стану всю решту життя?

— В ідеалі, саме так. Не варто також сподіватися, що після зникнення обставин, за яких ви/ваші близькі перебували у небезпеці, всі ваші негативні реакції на життя зникнуть самі собою.

Водночас, треба пам'ятати: ПТСР під-

дається лікуванню і через багато років після травмуючої події. Це означає, що ніколи не пізно звернутися по допомогу.

— Давайте спробуємо конкретизувати прояви, які, безумовно, мають спонукати до візиту до психолога.

— Якщо у вас виникають постійні думки про травматичну подію, сні чи яскраві флешбеки про це. Іноді думки можуть навіть викликати соматичні реакції — такі, як пітливість, прискорене серцебиття та паніка.

Якщо ви відчуваєте, що увесь час перебуваєте у, так би мовити, «повній бойовій готовності», відчуваєте безпричинну дратівливість, тривогу, переживання про власну безпеку.

Надмірне згадування або, навпаки, небажання говорити про травматичну подію чи бути поруч із людьми, які про неї нагадують, відсторонення від близьких та втрата інтересу до колись улюблених речей — також привід звернути увагу на свій стан.

Деякі люди відчувають панічні атаки — відчуття сильного страху, поверхнєве дихання, запаморочення, нудоту, прискорене серцебиття, гострий або хронічний біль за грудиною, постійні головні болі, діарею, відчуття стиснення і печії за грудиною, судом, біль у попереку.

Практично всі, кому пізніше було встановлено ПТСР як діагноз, зізнавалися, що вже давно відчувають недовіру до людей та переконані в небезпечності світу. Відповідно, все це не може не погіршувати якість їх життя, викликати проблеми з роботою чи її пошуком (у дітей можуть виникати проблеми із навчанням та однолітками). Нерідко, щоб позбутися вказаних проявів, людина починає зловживати алкоголем, тютюном та/або психотропними речовинами.

Нерідко проявом системного розладу є проблеми в стосунках із партнером, віддалення від нього — причому, без

будь-яких, на перший погляд, зовнішніх причин. Нерідко буває і так, що людину відвідують суїцидальні думки. До речі, в цьому випадку звертатися до фахівців треба терміново.

— *Відповідно, й коригуючі заходи приблизно однакові і для військових, і для цивільних?*

— Так воно і є. Як і будь-який процес, ПТСР має відповідні фази проходження, і далеко не завжди він утворює незворотні порушення особистості.

Перша фаза ПТСР — відчай. Це гостра тривога без ясного усвідомлення важливості того, що сталося. Далі починається фаза заперечення. Вона проявляється безсонням, частковою амнезією, заціпенінням, соматичними симптомами.

Наступна фаза це так звана нав'язливість — вибухові реакції, перепади настрою, хронічний стан гіперзбудливості із порушеннями сну.

Далі йде фаза опрацювання — розуміння причин травми та горя й фаза завершення — нові плани на майбутнє.

Власне, на кожному із означених вище етапів людина має усвідомлювати, що із нею відбувається, та як треба діяти. У деяких випадках достатньо психологічної допомоги, деякі випадки потребуватимуть комплексної, зокрема, й медикаментозної терапії.

Як допомогти собі

Щоб допомогти собі під час лікування, треба насамперед відверто поговорити із фахівцем про варіанти лікування. Щоб зменшити стрес, займайтеся легкими фізичними вправами.

Ставте перед собою реалістичні цілі. Розбийте великі завдання на маленькі, розставте пріоритети і робіть все, що можете.

Намагайтеся проводити час з іншими людьми, знайдіть людину, якій ви можете довіритися (надійного друга чи родича). Розкажіть іншим про речі, які можуть викликати у вас симптоми ПТСР або тригерити вас.

Очікуйте, що ваш стан покращиться по-

ступово, а не відразу. Визначайте та шукайте безпечні, втішні ситуації, місця та людей.

Турбуйтеся про себе та інших. Така турбота особливо важлива, коли велика кількість людей зазнає травмуючих подій.

Як допомогти близьким

Заохочення. Якщо ваша кохана людина бореться з тривогою та стражданнями, пов'язаними з минулою травматичною подією, намагайтеся залишатися позитивним і оптимістичним щодо них. Для хворого може здаватися, що його завжди переслідуватиме минуле, через що майбутнє здається похмурим. Тому варто дотримуватися балансу між підтвердженням того, що події, які людина пережила, справді жахливі та тим, щоб залишатися оптимістичним щодо її здатності подолати свою тривогу.

Активне слухання. Це може здаватися простим, але слухати свого друга чи члена сім'ї може бути дуже важливо. Прислухаючись до коханої людини та пропонуючи беззастережну підтримку, ви повідомляєте, що турбуєтеся про неї. Навіть якщо у вас немає відповідей на всі її занепокоєння, вона, ймовірно, відчує вашу підтримку та турботу, які можуть бути втішними самі по собі.

Співчувайте. Якщо ви зможете

знайти спосіб зрозуміти почуття, які відчуває ваша кохана людина, а потім повідомити їй про своє розуміння того, що вона відчуває, ви знайдете спільну мову, що може значно продемонструвати вашу підтримку.

Розкажіть про лікування. Якщо ваша близька людина не лікується, завжди краще заохочувати її звернутися за професійною допомогою.

Якщо вона зараз проходить лікування, повідомте їй, що ви готові допомогти. Це може включати розмову про її прогрес і успіхи у лікуванні. У терапії на основі тривалого впливу це може включати участь у певних експозиціях (наприклад, спільна прогулянка парком, проїзд мостом або повторний перегляд певних фільмів чи телешоу).

Психологи зазначають, що не варто обговорювати конкретні жахливі подробиці травматичних подій (наприклад, жахливі подробиці військового бою чи сексуального насильства) з потерпілим. Проте, можливо, варто обговорити, як подія вплинула на його життя та цілі на майбутнє. Цей, на перший погляд, парадоксальний прийом формує у людини чітке розуміння, що життя продовжується, і у неї є в цьому житті своє важливе місце.

«Якщо тобі все ще хочеться жити, значить, у світі залишилося щось, що ти любиш».

Еріх Марія Ремарк.
«Три товариші»

Готуємо фахівців власними силами

Фото з архіву СФ КПІ

Ще до початку повномасштабної війни, коли колективи на майданчиках атомних електростанцій України працювали досить стабільно, у ЗМІ — при розмовах із фахівцями в галузі атомної енергетики — час від часу виникали розмови щодо того, чи вистачає нашої енергетики фахівців наразі та чи вистачатиме їх у подальшому — за умови, що в Україні підготовкою кадрів для АЕС не надто заморочуються, особливо — кадрів для зняття АЕС з експлуатації.

На тлі воєнних подій, що спіткали країну, це питання стало гострішим в рази. «Для Чорнобильської АЕС, доки тривають бойові дії й ми не можемо повернутися до повноцінної діяльності із зняття станції з експлуатації, проблема майбутньої нестачі кваліфікованих кадрів — це проблема, так би мовити, відкладена у часі. Проте, й розраховувати у її вирішенні ми можемо виключно на власні сили та ініціативу», — сказав у нещодавньому інтерв'ю «Новинам ЧАЕС» начальник відділу стратегічного планування Дмитро СТЕЛЬМАХ.

Саме про перспективи підготовки працівників, які знадобляться Славутичу в цілому, та ЧАЕС зокрема, нашому кореспонденту й розповів заступник директора славутиць-

кої філії КПІ ім.І. Сикорського Микола ПІХТАР:

— Наразі наша філія спрямована на те, щоб здійснювати підвищення кваліфікації слухачів післядипломної освіти та підготовку до вступу славутичан до вищих навчальних закладів.

Стосовно підвищення кваліфікації, наша філія здатна надавати послуги із декількох напрямів, зокрема зняття з експлуатації атомних установок. На жаль, у зв'язку із повномасштабним вторгненням російських військ в Україну вже протягом року дану програму призупинено.

Після 4 вдалих курсів ми, враховуючи безпекову та логістичну складову, зараз не оголошуємо набір в групи, оскільки, згідно із навчальним планом, переважна частина годин цього курсу передбачала практику на промисловому майданчику ЧАЕС. Проте, ми впевнені, що зможемо повернутися до неї після нашої перемоги над ворогом.

Однак, ми не зупиняємось. В січні поточного року Анатолієм Носовським, директором Інституту проблем безпеки атомних електростанцій НАН України, академіком НАН України, розроблено програму «Дозиметрія та захист від іонізуючого випромінювання».

Ця програма також розрахована на слухачів післядипломної освіти і, звичайно, має величезне значення в умовах, коли ядерні майданчики піддаються впливу воєнних дій і ще багато років будуть, як то кажуть, «видихати» наслідки поточних подій.

Програма розрахована на 72 навчальні години, і зараз наша філія готова набрати групу слухачів, які прослухають не лише лекційний курс, але отримають практичні заняття та практично-лабораторний практикум.

Все це буде проходити на базі нашої філії — звичайно, у міцній зв'язці із навчально-тренувальним центром Чорнобильської АЕС.

Вимоги до слухачів цього курсу:

- наявність вищої освіти;
- робота в напрямку дозиметрії та радіаційної безпеки.

Ще один напрям підвищення кваліфікації, який ми плануємо відкрити найближчим часом, — це «Робототехніка» та «ІТ-технології у відновленні радіаційно забруднених середовищ». Впевнені, що даний вид роботи буде дуже запитуваним в умовах війни та повоєнного розвитку України.

Програма цього курсу зараз у стадії підготовки, і ми плануємо її затвердити до початку нового навчального року.

— Програми, про які ви щойно згадали, дають можливість дистанційного навчання?

— Саме так. На це вони, власне, й були розраховані. Ми ж усі знаємо, що в умовах вахтового способу роботи, в умовах війни, коли значних руйнувань зазнали житло та гуртожитки, людям досить не просто відірватися від місця проживання та/або роботи й виїхати кудись на навчання.

Дистанційність дає можливість вирішити безліч організаційних питань того ряду, що я назвав, і, водночас, навчатися, не знижуючи якість отрима-

них знань.

— *Ми всі живемо очікуванням перемоги, оскільки лише після цього зможемо підійти до повноцінного виконання своїх професійних обов'язків. Після перемоги славутицька філія збирається повернутися до викладання курсу «Зняття з експлуатації атомних станцій» та водночас зберігти два нові напрями підвищення кваліфікації — «Дозиметрія та захист від іонізуючого випромінювання» й «ІТ-технології у відновленні радіаційно забруднених середовищ»?*

— Так, але окремим курсом обов'язково буде програма «Робототехніка», оскільки після війни, враховуючи повоєнну забрудненість територій, в тому числі й вибухонебезпечними предметами, це буде дуже й дуже на часі.

До речі, не залишаємо ми поза увагою і питання підготовки кадрів для подальшої експлуатації НБК. Не є секретом, що обладнання конфайнмента не українського походження, отже його обслуговування вимагатиме зусиль західних спеціалістів. Сьогодні КПІ веде перемовини із західними партнерами на підготовку українських спеціалістів, які будуть навчені всім необхідним процесам і в подальшому зможуть навчати вже працівників ЧАЕС.

Фото з архіву СФ КПІ

— *Підвищення кваліфікації — це дуже віжливо, але при створенні Славутицька філія КПІ ім. Сікорського позиціонувалася ще й у якості консультативного пункту для отримання вищої освіти. Наразі ця опція дійсна?*

— Звичайно. Кожного року КПІ набирає слухачів і на магістратуру, і на бакалаврат.

В Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» здійснюється підготовка фахівців за 42 спеціальностями та 168 спеціаліза-

ціями, в тому числі в Славутицькій філії (СФ) КПІ імені Ігоря Сікорського планується організувати консультативний пункт для студентів заочної форми навчання.

У 2023 році набір до КПІ буде здійснюватися на денну та заочну форму навчання.

Цього року вступники, які планують здобувати ступінь бакалавра у КПІ ім. Ігоря Сікорського, мають обов'язково під час подання електронних заяв надати мотиваційний лист для вступу до університету.

Що це таке? Мотиваційний лист — це викладена письмово у довільній формі інформація про твою зацікавленість у вступі до КПІ ім. Ігоря Сікорського та відповідні очікування, досягнення у навчанні та інших видах діяльності, власні сильні та слабкі сторони.

Для вступу на контрактне навчання (за кошти фізичних та/або юридичних осіб) достатньо самого мотиваційного листа.

Для того, щоб отримати більш детальну інформацію щодо можливостей, які відкриваються завдяки КПІ в поточному році, потенційні абітурієнти можуть звернутися до мене особисто за номером телефону: +38-066-227-60-32

Фото з архіву СФ КПІ

До Дня довкілля

Щорічно у третю суботу квітня з 1998 року згідно указу Президента України «Про День довкілля» в Україні відзначається День навколишнього середовища. Головна мета відзначення полягає в підвищенні рівня свідомості українців у питаннях, що стосуються збереження безпеки навколишнього середовища.

Щорічно влада, громадські організації, екологи закликають українців та всіх, хто піклується про природу, взяти участь у квітневому суботнику, висадці дерев, наведенні порядку на вулицях, у парках і скверах, озелененні територій, збиранні сміття, а також проведенні різних конференцій та лекцій,

які підвищують усвідомленість населення в екологічних і природоохоронних питаннях.

Цьогорічні акції до Дня довкілля, згідно із національною програмою, присвячені відновленню лісів в цілому, та зелених насаджень, зокрема, а також благоустрій територій населених пунктів, що вельми актуально в умовах воєнного та повоєнного відновлення країни

Персонал Чорнобильської АЕС традиційно бере участь у загальноміській толоці, присвяченій Дню довкілля. Станом на 12 квітня у благоустрої міста взяло 64 працівники ЧАЕС, робочі міста яких знаходяться в Славутичі.

Ukraine NOW

Газета: «Новини ЧАЕС»

Засновник: ДСП «Чорнобильська АЕС»

Газету засновано у 1995 році. Свідectво про держреєстрацію друкованого засобу масової інформації Кі №830 від 11 листопада 2004 року.

Рукописи, надані в редакцію, не редагуються й не рецензуються. Редакційна колегія може не поділяти точку зору авторів публікацій.

Відповідальний за випуск: Віталій Медвідь

Над номером працювали: Майя Руденко, Дмитрій Корчак

Зворотній зв'язок: korchak@chnpp.gov.ua
+380 4593 421 97